

ze bijna door niemand zich laat regeren. Wanneer toch zijn jonge menschen luidruchtiger en woeliger, beweeglijker en halstarriger dan in de zogenoemde vlegelijaren? Wanneer kunnen ze hun tong minder in toom houden, zijn ze minder onvankelijk voor ernst, meer geneigd tot versterking van orde dan in de jaren, dat ze te groot voor een servet en te klein voor een tafellaken zijn? Dan ontzien ze niemand en niets, hebben ze met geen mensch medelijden, kennen ze geen hartigheidsgevoel en vergeten ze met snelreinvaart hun plechtig afgelegde en goedbedoelde beloften. En die regeerkunst moet hij vertoonen zonder eenig orde- of tuchtmiddel. Zijn persoonlijkheid moet het doen! Van zijn tact om met de jeugd om te gaan moet hij het hebben.

Die jeugd moet hij onderwijzen geven of als ze een vrijen middag heeft of des avonds na volbrachte dagtaak. Een vrijen middag, wat een weelde voor de schooljeugd! En dan naar catechisatie! Zou een fietstocht of andere ontspanning niet meer naar het hart der catechisanten zijn? Benijden ze hun kennissen niet, die naar hun meening gelukkiger zijn dan zij, daar die van hun vrijen middag getietet kunnen?

Na volbrachte dagtaak nog naar de catechisatie is dat vooral voor lichamenlijk vermoeden niet veelvuldig. Als 't lichaam tot rust komt, is de geest niet altoos helder en 't meest onvankelijk voor onderwijs. Op de avondcatechisatie is soms zelfs de slaap een concurrent van den dienaar des Woords.

Werkelijk, er zijn weinig menschen, die zooveel aanpassingsvermogen moeten bezitten als de predikanten. Van alles moeten zij verstand hebben. Voor de meest verschillende werkzaamheden moeten zij aanleg bezitten. „Wondermenschen” moeten ze zijn!

Zou het tenminste in Kerken met meer dan één predikant dan niet aanbeveling verdienen een verdeling van den arbeid te zoeken naar persoonlijke aanleg en gaven?

Als bewijs, dat ik in mijn persschouw de stinkende „getrouwelijk” overneem, kan dienen, dat ik de zinsnede in dit artikel, waarbij tekstkritiek te pas zou moeten komen, onveranderd heb laten staan.

De ouderling in de verbijzondering.

De laatste gedachte van De Gispén n.l. of het niet wenschelijk zou zijn een arbeidverdeling naar aanleg en gaven onder de predikanten tot stand te brengen, mag zeker wel eens overwogen worden. Mits men ook hierbij de grenzen in acht neme. Want sinds de jeugdunderling zijn intrede heeft gedaan, schijnt men den ouderling al meer in de verbijzondering (men vergeve mij dit Bollandisme) te willen brengen.

„De Bazuin” meldt en vraagt:

Boskoop, Den Bosch en Treebeek benoemen elk een z.g. jeugd-ouderling.

Den Bosch verkoos tevens een „soldaten-ouderling”.

En in de Ouderlingen-Conferentie te Rotterdam is de benoeming van een „schippers-ouderling” bepleit.

Uitnemend bedoeld. Kan de specialisatie echter nooit te ver gaan?

De nieuwe schoolstrijd.

Maar ouderlingen, predikanten, ja heel het christelijk volksdeel hebben zich toe te rusten tot den nieuwen schoolstrijd, waarover „Oude Paden” schrijft:

Uit de kritiek, waaraan het Koninklijk Besluit in zake de benoeming van onderwijzers bloot stond, is duidelijk gebleken, dat de schoolstrijd niet uit is. Meenden sommigen al, dat de regeling ten onrechte in de kringen van ons onderwijs ontstond en ongerustheid had teweeggebracht, anderen spraken ronduit van een onduidelijke vrijheidsbeperking. Zelfs de mannen van het openbaar onderwijs verklaarden zich tegen deze inmenging van het Rijksschooltoezicht in de zaken der bijzondere school. Vrij algemeen rekende men het als een fout, dat de inspecteur begint met zijn meening te zeggen omtrent den meest geschikten kandidaat. Deze wijze van benoeming is een navolging van het openbaar onderwijs. Evenwel is nooit de klacht gehoord, dat de schoolbesturen onbekwaam zijn en daardoor minder gelukkig in de keuze. Door opleiding en examen mag men aannemen, dat alle onderwijzers geschikt zijn voor hun taak. De schoolbesturen zullen uit den aard der zaak toezien den meest geschikte aan hun school te verbinden.

Naar verluidt is een wijziging van de regeling in bewerking, waardoor het Bestuur het recht krijgt de voordracht op te maken en deze ter fine van advies toe te zenden aan den inspecteur. Daardoor zou voldaan zijn aan het wettelijk voorschrift van overleg en een steen des aanstoots zijn weggenomen. Laat het Rijksschooltoezicht zich van inmenging in onze schoolzaken onthouden, zoolang geen besluiten worden genomen in het na-deel van het onderwijs.

De school is een zelfstandig instituut, opgekomen uit het maatschappelijk leven. Zij moet zich overeenkomstig haar aard kunnen ontwikkelen. Dat kan zij, als zij voeling houdt met het maatschappelijk leven en zijn behoeften en den gang der cultuur zoo dicht mogelijk volgt. Overheidsvoorschriften moeten die ontwikkeling niet in den weg staan. Als de wet regel op regel en gebod op gebod stelt, verliest de school haar soepelheid en aanpassingsvermogen. Het verzet tegen onnodige staatsinmenging is de nieuwe schoolstrijd.

Jammer, dat minister De Visser met zijn bekende stuurmanswijsheid deze klippen niet wist te omzeilen.

HEPP.

STEMMEN UIT ONZE KERKEN.

In No. 10 van „De Reformatie” plaatste de Redactie een „stem uit onze Kerken”, waarin — zeer kort om de beperking, aan welke stemmen opgelegd — herinnerd werd aan het woord van den Koning der Kerk: „dat zij (n.l. alle geloovigen) in Ons één zijn, opdat de wereld gelooft, dat Gij Mij gezonden hebt.” Merkwaardig: in hetzelfde nummer wordt een woord van De Knap te Groningen uit „Oude Paden” geciteerd, waarin alweer voor geloovigen in de plaats geschreven wordt: Gereformeerden. Laat men toch consequent wezen: dan kunnen „Ethischen” ook niet geloovigen zijn!

Ik weet wel, dat die eenheid der geloovigen uit den mond van onzen Heiland te aanvaarden, niet met een paar woorden, maar inderdaad, geen zaak is, door een Synodaal besluit voor te schrijven. De gedachte is veel sympathiek, maar de verwzenlijking stuit op tal van bezwaren. En toch stelt Jezus van die eenheid, zij het ook ten deele, het geloof der wereld aan Zijn goddelijke zending afhankelijk.¹⁾

De Landwehr heeft in zijn bekend referaat gewezen — heel zacht, heel voorzichtig — op het feit, dat in onze prediking het ethisch element niet tot zijn recht komt. Dat referaat is welwillend beoordeeld, overtroffen genoemd, maar heeft het veel invloed gehad? Ik geloof het niet. Ik heb het zelfs laster hooren schelden. De L. had verder kunnen gaan en beweren, dat ook de wandel der Gereformeerden zooveel te wenschen overlaat. Ik noemde het onzen plicht, alle geloovigen als broeders en zusters te erkennen. Maar tal van geloovigen buiten onze Kerken (niet alleen Gereformeerden) zien onze gebreken beter dan wij zelf, en dat moedigt hen niet aan, onze gemeenschap te zoeken. Wat al hoogmoed, wat al eeroezucht, wat al heerschzucht, wat al onoprechtheid, wat al zelfzucht! Hoe weinig wandel met God, niet zozeer op „den dag des Heeren”, maar op de overige dagen der week. Wij meenen, dat de Ethischen te veel nadruk op het leven en te weinig op de leer leggen; hebben zij ongelijk, als ze ons het omgekeerde verwijten?*) Dat wij ons angstvallig scharen om de leer en niet om den Heere, dat wij van een godzaligen wandel zoo weinig ernst maken? Stellen velen onder ons zich niet tevreden met „een maarstig voornemen”, met gebrokenheid des harten, die nooit geheeld wordt; met onze zondige natuur, die toch in dit leven niet overwonnen wordt, met een armzalig Christendom, dat een jammerlijk figuur maakt in de wereld, in plaats van in onzen Heiland te gelooven, als ook tot heiligmaking ons gegeven, in plaats van ons licht te laten schijnen voor de menschen, opdat zij onze goede werken zien en onzen Vader, die in de hemelen is, te verheerlijken? Men vreest, en terecht, voor werkeilichheid, en vertrouwt daarom ook werkeilicheit niet recht. Een waarachtig geloof brengt ook vruchten der dankbaarheid voort, maar is het een waarachtig geloof, dat wel de vergeving der zonden uit genade aanneemt, maar onder de heerschappij der zonde, al is het ook met protest, blijft voortleven? En dan troost zich menigeen met den ijelen waan, dat hij in de ure van zijn sterven den allergevuldigsten reuzensprong zal maken van een klein beginsel der volmaakte gehoorzaamheid tot die volmaakte gehoorzaamheid zelf.²⁾ Ik zou willen vragen: heeft men dan geen Bijbel, of leest men daarin niet, of geloof men de Schrift niet? Of men verschuilt zich achter zijn onmacht, zijn diepe verdorvenheid, Gods soevereine genade, of troost zich met en bouwt op zijn gereformeerdeilichheid.

Daarom zoo weinig innerlijke vrede en rustige blijdschap in God en onbepaald vertrouwen op Hem! Daarom zulk een vasthouden aan bepaalde vormen! Daarom zoo weinig invloed in de wereld! En daarom zooveel smaad voor onzen God en Zaligmaker!

Leer en leven! „Indien zijden in Mij blijft, en Mijne woorden in u blijven.” — „Hierin is Mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt.”

Zoo zou ik tal van uitspraken van onzen Koning en Zijn apostelen kunnen aanhalen; maar — heb ik misschien reeds te veel plaats gevergd?

H. M.

¹⁾ Alle geloovigen zijn onze broeders en hebben aanspraak op broederlijke behandeling. Toch voegt tegenover „zwelende” broeders een andere houding dan tegenover geheel geestverwante broeders.

²⁾ Deze tegenstelling gaat o.i. niet op.

³⁾ De geachte lezer zal dit wel anders bedoelen, dan hij het hier schrijft.

REDACTIE.

Geachte Redactie,

Het zij mij vergund naar aanleiding van het slot-artikel „Het doel der jongeren” van Dr B. Wielenga in „De Reformatie” van Vrijdag 11 Maart eenige opmerkingen te maken. Ik ben er niet erg gerust op als er naar m.i. zoo een groote elasticiteit door den geachten en begaafden schrijver aan den dag gelegd wordt. Zou het nu wezenlijk waar zijn, dat de z.g. bekrompen ideeën der oude generatie oorzaak zijn, dat veel jongeren van geest min of meer vijandig staan tegenover de Kerk en niet meer met haar sympathiseeren? Ik geloof er niets van. De praktijk spreekt dit tegen. Komt men met die jongeren in aanraking, blijkt het spoedig, dat bij velen de lichamelijke oefening, welke volgens den apostel tot weinig nut is, plaats maakt heeft voor de godzaligheid, die tot alle dingen nut is. Hoe dat komt? Omdat er geen lust is in de kennis Gods. Het geestelijke sloot hen af, trekt hen niet aan, en zodoende komt datgeen wat niet uit den Vader, maar uit de wereld is. De geest van den tijd is dikwijls de geest dezer eeuw waarvoor ons niet te vergeefs een „waakt” wordt toegeroepen. Op den weg des eeuwigen levens kan van geen halveeren sprake zijn. Het zal zeker steeds moeilijker worden voor den Christen om de grenslijn uit te stippen, wat wel of niet geoorloofd is. Maar voor hen, die iets kennen

van het schadelijke en zelf drek achten waar de apostel van spreekt, is dit niet zoo moeilijk. Oneindig liever ga ik met de bekrompen oude generatie den smalle weg naar den hemel, dan met de anderen den breeden weg van sport en vermaak. Men behoeft anders gerust niet zoo bang voor die ouden van geest te zijn. Zienderoog slinkt hun aantal sterk, ze kunnen anders zoo noode gemist worden. Het zou mij leed doen, ja zelfs zou ik het een ernstig verschijnsel achten als het een usance werd hen als een „sta in den weg” te beschouwen voor den bloei en verleving van ons waarachtig geestelijk kerkelijk leven.

A'dam, 14 Maart. 1921.

G. EIGENHUIS.

[Wees gerust, waarde broeder Eigenhuis (of zijt ge een zuster?), — ge maakt u noodeloos druk over mijn artikel, en rooft mij noodeloos den tijd voor beantwoording. Indien gijzelf persoonlijk tot de „oudere generatie” behoort, — wat ik uit uw zeggwijze opmaak, — zou ik u vriendelijk willen raden aan de „jongeren” een goed voorbeeld te geven in het oordeelkundig lezen. De „jongeren”, bij wie de lichamelijke oefening plaats gemaakt heeft voor de „godzaligheid” (u bedoelt het tegenovergestelde) heb ik in mijn artikelen direct uitgeschakeld. Over deze wereldsche „jongeren” schreef ik niet, wel over de „jongeren”, die evenals u het smalle pad vertiezen boven den breeden weg, en zich bedroeven, dat het getal der ware vromen slinkt.

Ook is het gewenscht een goed voorbeeld te geven in het lezen en verstaan der Schrift, want de tekst over de lichamelijke oefening, door u aangehaald, betekent heel wat anders, dan gij er van maakt. B. W.]

Geachte Heer Redacteur!

Wilt mij als „jongere” de volgende bescheiden opmerking vergunnen, naar aanleiding van wat de heer J. B. Jansen te Doesburg in No. 22 schreef.

Genoemde Br schrijft: „Wanneer ge oprecht Uw zonden beleden hebt, dan gebiedt Gods Woord U te gelooven, dat Uw zonden U vergeven zijn enz. Maar... vergeet Br J. hier niet het begin van de schakels, ellende-verlossing-dankbaarheid, of anders gezegd, hoe komt men oprecht tot het belijden der zonden, hoe tot schuldbesef en... nog vreemder, wanneer men het gaarne wil kennen het toch niet ondervindt. Want komt men niet eerst tot schuldbesef, dan komt men ook niet tot schuldvergeving... dan is een Middelaar onbestaanbaar, dan valt het Christendom.

Eerst moet door den Heiligen Geest schuld- en zondebesef gewerkt worden, en is het nu juist dit niet, dat zij, die oprecht „zoeken” dikwerf komen met de klacht „Ik weet niet wat schuldbesef is”.

En zou nu hierin, hiernaar, niet het „zoeken” van een groot deel van ons „jongeren” bestaan.

Hoogachtend,

J. SCHIJTER.

De Bilt (U.), Nieuwstraat 85.

CORRESPONDENTIE.

J. R. te N. Wij zijn alleen verantwoordelijk voor wat wijzelf schrijven. Gij doet het best met u met uw vraag te wenden tot het door u genoemde blad.

REDACTIE.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Zestalt te:

Amsterdam, (vac. Dr J. C. de Moor en D. J. Karssen) H. Both te Spijk; S. Doornbos te 's-Hertogenbosch; D. B. Hagenbeek te Vlaardingen; B. A. Knoppers te Almelo; D. Sikkel te Klundert en Dr J. Thijss te Meppel.

Viertal te:

Amsterdam, (vac. Dr J. C. de Moor en D. J. Karssen) H. Both te Spijk; D. B. Hagenbeek te Vlaardingen; B. A. Knoppers te Almelo en D. Sikkel te Klundert.

Drietal te:

Siddeburen, H. K. van Dijk te Nes en Wierum; H. Lanning te Nieuw Weerdinge en W. Oosterbeert te Ter Apel.

Tweetal te:

Delft, A. Thiele te Axel en J. L. van der Wolf te Haastrecht. Rozenburg, H. Z. de Mildt te Spijkensse en W. S. Pontier te Maasdyk.

Beroepen te:

Amsterdam, (vac. Dr J. C. de Moor en D. J. Karssen), D. B. Hagenbeek te Vlaardingen en D. Sikkel te Klundert. Arnhem, (vac. Schouten) J. C. Brussaard te Bloemendaal. Haambrugge, J. H. Boume te Landmeere. Hallum, P. Hekmah te Gorredijk. Lelmond, J. Runia te Arnhem. Scharndijke, G. Laarman, cand. te Den Haag. Scheveningen, (3e prod. pl.) J. G. Peenstra te Dirksborn.

Bedankt voor:

Berkel en Rodenrijs, H. L. Both te Spijk (Gr.) Oudega (W.) S. Huismans te Dordrecht. 't Zandt (Gr.), M. Elzinga te Grootegast.

Afscheid van:

Delfshaven, A. Rolloos. Tekst Handel, 20:32. Winsum, (Gron.) P. Bos, Tekst Num. 27:15-17.

Intrede te:

Delft, K. van Anken. Tekst 1 Joh. 5:1 en 5.

Jubilaeum. Zondag was het 12½ jaar geleden dat Dr E. H. Broekstra, pred. der Geref. Kerk te Rijnburg, zich aan de Geref. Kerk aldaar verbond.

Dr D. K. Wielenga Gzn., Stationsweg 49 Rotterdam, zal gaarne een eventueel beroep van één der Geref. Kerken in overweging nemen.